

ČTVEROČ

ČASOPIS SLEZSKÉHO GYMNÁZIA

KVĚTEN - ČERVEN 2024

ČÍSLO 71

 Slezské
gymnázium
Opava

Príspevková organizace
Moravskoslezského kraje

OBSAH

3

O lidech, kteří...
Osobnosti města Opavy

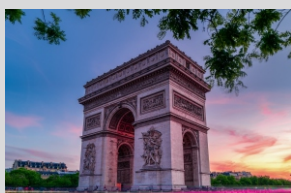
5

Hrdinky Česka
Eva Pavlová

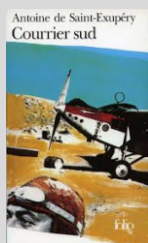
6

Povídka
Z opavských pověstí

7

Co jste možná nevěděli o...
... Francii

10

Recenze
Kurýr na jih

11

Životní styl
Opalování na sluníčku

12

Studenti studentům
Za historií po Opavě a okolí

Osobnosti města Opavy

Vzhledem k tomu, že je tohle nejspíše poslední číslo našeho školního časopisu, rozhodli jsme se udělat tentokrát menší speciál. A o kom jiném by mohl být než o významných osobnostech města Opavy (letos slaví 800 let!), konkrétně o těch, jejichž jména si můžeme v Opavě s něčím spojit, a těch, o kterých se tak často nemluví, ale byli pro naše město přínosem.

Jan Kolofík

Hned první jméno si můžete spojit s Kolofíkovým nábrežím, či dokonce přezdívkou Střední školy technické v Opavě. Jeho rodištěm jsou Vávrovce, po studiu gymnázia v Opavě a lékařsko-chirurgického kurzu v Olomouci si zvolil dráhu praktického lékaře. Vrátil se do svého rodného kraje a praxi zastával nejprve v Litultovicích, o tři roky později v Neplachovicích a od roku 1875 v Kateřinkách. Postupně se stal vyhledávaným lékařem chudých, protože se projevil jako lidumil, který za svou práci nepožadoval náležitou odměnu a v širokých kruzích si časem vysloužil přezdívku „stryk Hanys“.

Dále se velmi angažoval ve spolkovém životě: v Matici opavské byl postupně prvním pokladníkem, členem výboru, hospodářem a starostou. Stal se jedním ze spoluzakladatelů opavského Sokola, v jehož čele působil jako předseda řadu let. Nezapomínal však ani na svou praxi a jeho oblast působení dosáhla i na post předsedy Župy českých lékařů ve Slezsku, dále byl členem opavského lékařského spolku. „V r. 1880 byl delegován za člena deputace k císaři a v r. 1897 podpořil postátnění českého gymnázia v Opavě,“ cituji text o Janu Kolofíkovi z webu statutárního města Opavy.

Miloš Kačírek

O tomto tasovském rodákovi jsem se dozvěděla až z úst paní učitelky Hrstkové. Nemohu říci, kolika mladým lidem, již tento časopis čtou, bude jméno tohoto muže něco říkat, ale význam, kterým přispěl k chodu města, je obrovský, a proto určitě stojí za zmínku.

Narodil se v Tasově na Českomoravské vysočině, studoval v Brně a Olomouci a posléze se přestěhoval do Opavy. Jakožto umělec se zasloužil o rozvoj výtvarného školství a stál u založení Základní umělecké školy v Opavě, kde také působil jako ředitel až do svého důchodu. Také spoluzaložil výtvarnou skupinu X, jež v Opavě působí dodnes.

Pořádal výtvarné soutěže, připravoval mladé nadšené umělce a pod jeho vedením získali studenti ZUŠ mnoho ocenění. Sám aktivně tvořil a je autorem linorytů, papírorytů, ilustroval také knížky (Pohádkové Jeseníky – Miroslav Kubíček). Jedním z nejvýznamnějších kousků byla právě kronika jeho rodného města.

Tento velmi skromný muž se dočkal několika uznání na regionální i celostátní úrovni, mimo jiné je také držitelem Ceny Petra Bezruče.

Zbývá už jen dodat, že se zapsal i do srdcí několika ročníků žáků Slezského gymnázia, protože v této škole vyučoval výtvarnou výchovu. Nezapomenutelné jsou zájezdy do řeckého letního tábora v Agii Apostoli, kam své gymnazisty vozil za světlem a olivami. Sám zde vytvořil řadu akvarelů i podkladů pro grafické listy, vyřezával vycházkové hole z olivového dřeva. Pan Miloš Kačírek po sobě zanechal opravdu zřetelnou stopu. I proto mu byla věnována pamětní tabule na budově ZUŠ Opava.

Osobnosti města Opavy

Max Breda a David Weinstein

Každý v Opavě zná obchodní dům Breda & Weinstein (a pokud někdo ne, tak žije pod pořádně velkým kamenem). Věděli jste ale, že název pochází od dvou zakladatelů? A kdo tito muži vlastně byli?

Max Breda (*22. 9. 1863 – †24. 10. 1914) pocházel z početné izraelské komunity v Boskovicích. Do Opavy se dostal při jedné z obchodnických cest, našel si zde bydlení a posléze zde i založil rodinu s Olgou Westreichovou, o deset let mladší židovskou dívkou. Měli spolu čtyři syny a dceru. V polovině roku 1916 manželka Olga v pouhých 33 letech zemřela. Sam

postižen arteriosklerózou (tvrdnutí tepen) se musel starat o zbytek rodiny, s čímž mu pomáhala jeho sestra Tereza se třemi služebními.

Rodištěm Davida Weinsteina (*11. 9. 1874 – †4. 8. 1939) jsou Hodolany na Olomoucku, avšak již v 18 letech se přestěhoval právě do města Opavy.

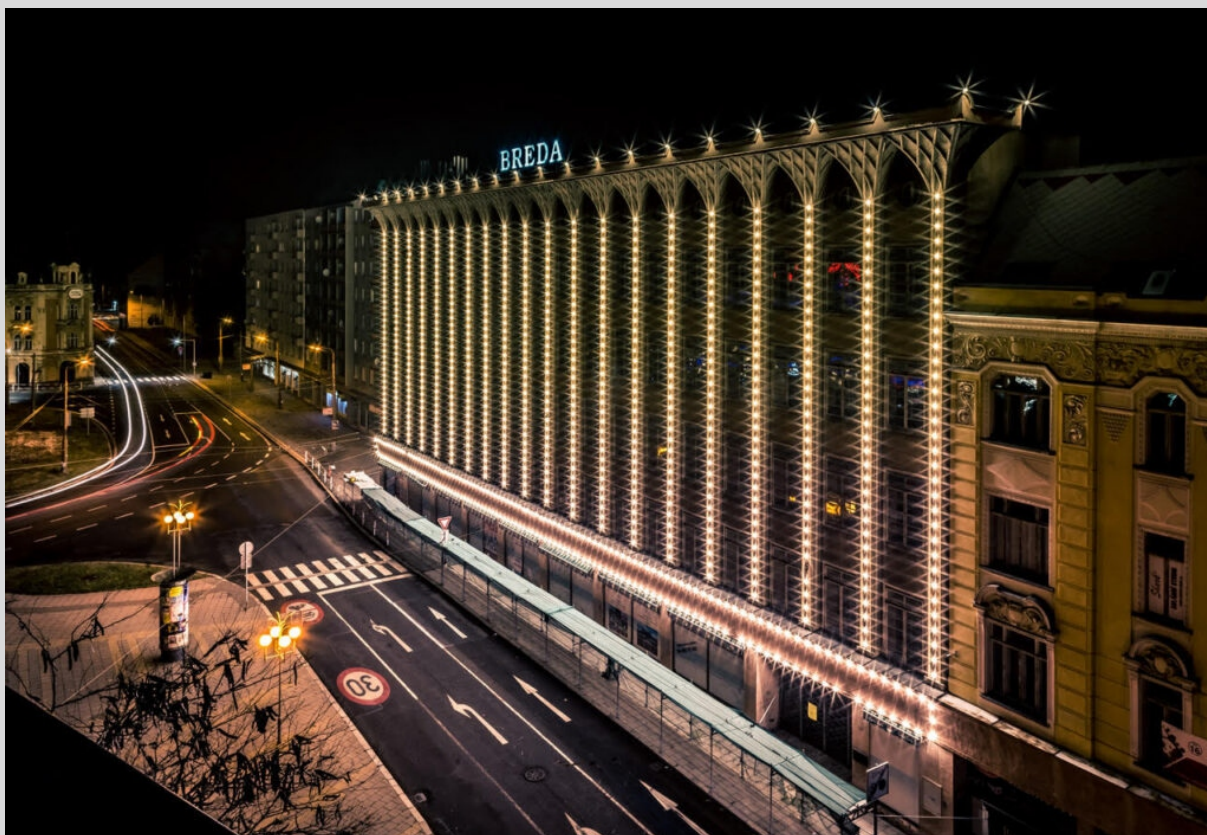
S Maxem Bredou se poznali v nově postavené židovské synagoze na náměstí Františka Josefa (dnes náměstí Republiky). Původ z rodiny obchodníků se v něm nedal zapřít, a tak po několika letech společně zakládají veřejnou obchodní společnost Breda et Weinstein zaměřující se na střížní, pletené a galanterní zboží, sídlem firmy byla Opava. Postupně zřídili další pobočky v Adelsdorfu, Vídni, Kravařích a Solingenu.

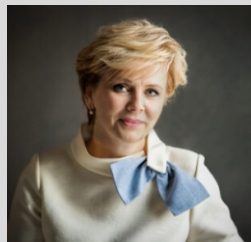
Ke konci roku 1910 odstoupil z podnikání Max Breda, a to právě kvůli již zmíněné nemoci. Podíl na firmě mu měl být vyplácen v půlročních intervalech. Jeho podmínkou bylo zachování názvu firmy, než jeho dva synové dospějí, čímž jim bude umožněn vstup do firmy jako podílníkům. Breda se naopak musel zavázat, že při zlepšení svého zdravotního stavu nezaloží konkurenční firmu. A tak se stal jediným majitelem firmy David Weinstein.

Bredův zdravotní stav se však stále zhoršoval, V roce 1914 zemřel a byl pochován v židovské části opavského hřbitova. David Weinstein o svůj majetek přišel na základě arizace. Před nacistickou perzekucí uprchl do Prahy, kde v roce 1939 nejspíše spáchal spolu s manželkou sebevraždu.

Valérie Hoňková

Eva Pavlová

Eva Pavlová, známá jako první dáma České republiky, si získává stále větší oblibu nejen doma, ale i v zahraničí. Její aktivity a osobní příběh inspirují mnoho lidí. Od svého nástupu do role první dámy se Pavlová intenzivně věnuje charitativním a sociálním pro-

jektům, zaměřeným zejména na pomoc dětem a seniorům.

První dáma se narodila v Šumperku, vyrůstala v Jindřichově. Již na gymnáziu se věnovala sportovní střelbě. Později studovala vojenskou leteckou školu v Košicích. V letech 1986 až 1990 studium rozšířila na Vysoké vojenské pedagogické škole v Bratislavě.

Pracovala jako podplukovnice a pomáhala svému budoucímu manželovi i na generálním štábu, kde zastávala pozici komunikátorky se zahraničními vojenskými a leteckými přidělenci.

V roce 2004 se za Petra Pavla provdala. Služební poměr ukončila kvůli manželově misi, následně se odstěhovali do Bruselu. Po návratu se věnovala rodině, bohužel v této době také prodělala rakovinu.

domému prosazování svých práv a postavení ve společnosti.

Eva Pavlová svým působením dokazuje, že role první dámy není jen ceremoniální, ale může mít hluboký a pozitivní dopad na společnost.

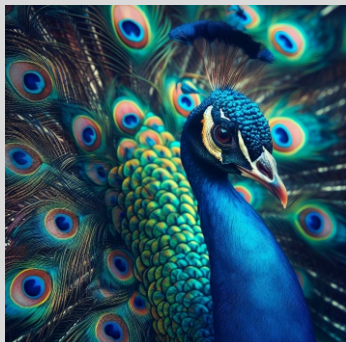
Paní Pavlová je známá svou podporou genderové rovnosti a aktivně se zasazuje o práva žen v České republice. Svými projevy a aktivitami inspiruje ženy k sebevě-

Anna Kotzianová

Z opavských pověstí

Před mnoha lety se v místech nám dnes už známých rozprostíral hustý temný les. Žilo v něm mnoho divoké zvěře, proto se sem mocní pánové rádi vydávali na lov. Jednoho dne se nedaleko hučící řeky střetli dva lovci. Narazili na sebe naprostou náhodou. První z nich byl bohatý pán z nížin,

kteřý procházel hustým lesem a hledal stopy. Po chvíli si všiml jednoho chvějícího se keře a tak svižně sundal ze svých zad luk a šíp. Napnul tětívu a zamířil přímo do keře. V tom se ozvalo hlasité: „Zadrž!“

Lovec se lekl a sklonil luk. Z hustého křoví vystoupil vysoký muž oblečený v drahém zeleném plášti.

„Promiňte, nechtěl jsem vás vylekat, ale pokládal jsem pasti na zvířata,“ řekl muž, který se poté představil jako pán z hor. Oba lovci si potřásli rukou.

„Máte tady někde tábořiště?“ zeptal se pán z hor.

„Ano mám stan, až támhle,“ ukázal pán z nížin na cestu, která vedla k řece. Nabídl, že by mohli zůstat spolu, budou silnější, kdyby je někdo napadl. Vydali se společně k řece, kde si druhý pán postavil také stan. Večer rozdělali oheň a dívali se na hvězdy, hovořili o svých předcích a o krajině, v níž se ocitli.

Ráno je probudil silný rámus. Kolem jejich stanů táhl konvoj kupců z nejrůznějších dalekých zemí. Kupci na sebe křičeli všelijaké nadávky a povely, aby do sebe nenarazili. Vezli povozy plné drahého zboží z východu. Konvojem se linula vůně neznámého koření a bylin. Kolem dvou pánů prošel obchodník, který za sebou na provaze táhl dvouhrbé zvíře. Mocní pánové si řekli, že by se mohli jít podívat blíž. Proplétali se mezi vozy s drahými látkami, krásnými blyštivými kameny a exotickými zvířaty. Jeden z kupců na ně zavolal. Když přišli k jeho povozu, uviděli proutěné klece, ve kterých držel roztodivná zvířata. Zaujali je barevní ptáci, hašteřivé myši nebo psi s dlouhými ušima a malí červení medvídci.

Obchodník vycítil, že by to mohla být příležitost, aby prodal něco hodnotného.

„Pánové, nebojte, mám tady pro vás věc opravdu jedinečnou, dejte mi vteřinku.“ Omluvil se a odešel za povoz. Pánové se na sebe významně podívali a v myšlenkách si představovali, co by tak ta vzácnost mohla být. Byla to zbraň? Nebo šperk? Či drahá látka? Po chvíli netrpělivého čekání se kupec vrátil s velkou klecí překrytou vlněným šátkem.

„Hleďte!“ zvolal a látku ohrnul. Pánům se naskytl pohled na zvláštní stvoření. Doposud takové zvíře nikdy neviděli. V kleci seděl velký tmavě modrý pták s pestrým ocasem. Hlavu na dlouhém krku nakláněl na stranu a zářícím očkem se díval po obou pánech. Pták se začal ošívát a kupec ho raději i s klecí položil na zem. Pak otevřel dvířka.

„Je to páv, představuje bohatství a krásu,“ pověděl pánům kupec, „v našich zemích ho vlastní pouze ti nejmocnější lidé, chovají ho v královských zahradách na okrasu.“

Pánové obdivovali ptákovu modré peří, které se na slunci krásně lesklo, podobně jako řeka protékající tímto krajem. Jeho dlouhý ocas připomínal zelené lesy v okolí. Ladně se procházel mezi nimi a těkal očima z jednoho muže na druhého. Krátké peří na jeho hlavě připomínající korunku utvrdilo pány v tom, že je to zvíře králů. Oba muži začali s obchodníkem smlouvat, za kolik by ho prodal. Kupec ani nestačil rozhodnout, který z nich nabídl víc, když se dva pánové začali ostře hádat i mezi sebou.

„Klid, vážení pánové, už jsem to vymyslel. Páva koupí pouze jeden z vás a příští rok, až zase pojedeme touto cestou, prodám dalšího tomu druhému,“ vysvětlil kupec.

„V tom případě si ho беру jako první!“ vykřikl horlivě pán z nížin. To se ale nelíbilo pánovi z hor a chtěl vědět, proč by si jeho protivník měl vzít páva jako první. Ten odpověděl, že se blíží narozeniny jeho ženy a páv by byl velice krásný dárek. Pán z hor však nesouhlasil a navrhl, že by páva chtěl pro sebe, aby ho ukázal svým dětem. Pán z nížin s ním nesouhlasil, a tak se tam hádali skoro až do setmění, když nakonec pán z hor ustoupil. Naštvaně odešel do svého stanu. Chtěl se něčím uklidnit, proto se soustředil na svůj dech a své vnitřní pocity. Sedl si do tureckého sedu a jenom zhluboka dýchal. V tomto stavu zůstal několik hodin a poté došel k prozření. Musel o tom říct svému příteli. Vymrštil se na nohy a vydal se do jeho stanu. Pán z nížin už dávno spal. Zatřásl s ním, aby ho vzbudil.

„Vstávej, měl jsem vizi,“ volal na něj pán z hor. Právě probuzený pán z nížin se na druha nechápavě podíval. „Viděl jsem budoucnost, která záleží jen na nás. Na tomto místě musíme založit město na znamení našeho usmíření, proto jsme se setkali!“

„No a jak jej pojmenujeme?“ zeptal se ještě rozespálý pán z nížin.

„Vždyť o co se tady hádáme? Jen o páva, o páva! Necht', zde založíme nové město, které bude symbolem našeho sporu a usmíření, abychom se už nikdy o takové maličkosti nehádali. Pojmenujeme ho Opava!“ zvolal pán z hor a oba se z usmíření a nového plánu velmi radovali.

Klára Pirunčíková

... Francii

Francie, jedna z nejvýznamnějších zemí celé Evropy. Je o ní známo mnoho věcí, ale co takové zajímavosti týkající se Francie a jejích nejznámějších památek? Francie byla **první zemí** na světě, která přijala zákon zakazující obchodům vyhazovat neprodané jídlo do kontejnerů. Místo toho je nesněžené jídlo posláno na charitu či různým organizacím schopným ho dostat mezi lidi, kterým z příjmů na jídlo moc nezbyvá. V Paříži najdete **značku stop** pouze na pár místech, a to konkrétně v průmyslových areálech. Francouzi totiž nemají v lásce stopky a místo toho se řídí **pravidlem pravé ruky**. Ve Francii také přikázali rozhlasovým stanicím, aby až **40 % hudby** vysílané v rozhlase hráli **ve francouzštině**.

Eiffelova věž

- Eiffelově věži se přezdívá **Železná dáma**. Věž neměla vždy stejnou barvu. V době vzniku byla červená

a v průběhu let vystřídal **celkem šest různých barev**. V noci věž také září barvami. Běžné osvětlení je žluté, ale svítila i v barvách francouzské trikolory nebo v modré barvě se zlatými hvězdami, jelikož Francie předsedala Evropské unii. Málo turistů ví, že zveřejňovat fotografie **noční osvětlené Eiffelovy věže je zakázané**. Za jejich zveřejnění hrozí nemalá pokuta. Pokud

byste je chtěli zveřejnit, museli byste kontaktovat společnost SNTE a zaplatit copyright. Fotky pořízené ve dne se smí zveřejňovat bez jakýchkoliv závazků.

- **Výška** Eiffelovy věže i s anténou je **324 metrů**. Tento údaj se může lišit až o 18 centimetrů. Ptáte se proč? Vysvětlení je jednoduché. Díky rozpínavosti železa se věž za teplého počasí roztahuje, zatímco v zimě se naopak smršťuje. Mimo jiné – kvůli působení větru se věž vychyluje až o 7 cm.

- Eiffelova věž láká kromě turistů i **horolezce, akrobaty, parašutisty** a bohužel také sebevrahy. Někteří ji dokonce sjížděli na kole. Mezi nejkurióznější případy pokusitelů patří pařížský krejčí Franz Reichelt. Ten se v roce 1912 rozhodl slétnout z věže ve speciálním plášti, který měl nahradit křídla. Za velké sledovanosti se zřítíl dolů z věže. Podle pitevní zprávy zemřel na infarkt před tím, než dopadl na zem.

- Během 1. světové války využila francouzská armáda Eiffelovu věž k zachycování kódovaných zpráv nepříteli z Německa. K tomuto využila rozhlasový vysílač. V roce 1917 zachytili kódovanou zprávu mezi Německem a Španělskem. Tato zpráva obsahovala například i informaci o německé špiónce a tanečnici orientálních tanců známé pod jménem Mata Hari. Vzhledem k této zprávě ji Francouzi mohli zatknout, obvinít, odsoudit za špiónážu a popravit na zámku

- V 60. letech 20. století měla být Eiffelova věž na nějakou dobu přemístěna. Tehdejší francouzský prezident Charles de Gaulle jednal se starostou kanadského Montrealu o zapůjčení Eiffelovy věže Kanadě na světovou výstavu v roce 1967. Tento návrh byl vetován společností provozující Eiffelovu věž a dohoda byla nakonec odvolána.

Vítězný oblouk

- V Paříži se nachází celkem 3 vítězné oblouky. **Malý vítězný oblouk** u muzea Louvre (Arc de Triomphe du Carrousel), nejslavnější **Vítězný oblouk** na náměstí Charlese de Gaulla (Arc de Triomphe) a nakonec **Grande Arche** nacházející se v moderní čtvrti La Défense. Dohromady tvoří přes 8 kilometrů dlouhou linii. Procházka od prvního k poslednímu oblouku vám bude trvat minimálně 2 hodiny.

- Náměstí, na kterém se nachází Vítězný oblouk, je pojmenováno po prvním prezidentu páté francouzské republiky Charlesi de Gaulle. Z náměstí díky financím barona Haussmanna vybíhá symetricky 12 širokých bulvárů. Tyto bulváry jsou většinou pojmenovány po významných generálech francouzské armády nebo místech vítězství Napoleonových bitev. Díky symetrickému tvaru se náměstí přezdívá Hvězda (l'Étoile).

- Stavba Vítězného oblouku začala slavnostním **položením základního kamene v roce 1806** po Napoleonově vítězství v bitvě u Slavkova.

... Francii

Památník měl symbolizovat jeho moc a zároveň i národnostní hrdost a identitu. Napoleon se finální podoby oblouku nedočkal, jelikož byl dokončen až 30 let po jeho smrti za vlády Ludvíka Filipa Orleánského. Ten památník nevěnoval jen Napoleonovi, ale všem francouzským ozbrojeným silám. S tím souvisí i výzdoba oblouku.

- Od roku 1921 je pod obloukem pohřbeno **tělo neznámého vojína**, které zde bylo uloženo na počest více než milionu francouzských vojáků padlých během 1. světové války. Každý den, v 18.30, se zde schází váleční veteráni, kteří u věčného ohně uctívají památku padlých. V zemi pod obloukem se nacházejí **bronzové pamětní desky** připomínající významné momenty francouzských dějin, například vyhlášení třetí francouzské republiky, navrácení Alsaska a Lotrinska po 1. světové válce či část projevu Charlese de Gaulla z doby, kdy byla Francie okupována nacistickými vojsky. Významným dílem na oblouku jsou reliéfy, ve kterých jsou vyobrazeny boje francouzských vojsk. Pravděpodobně nejslavnější reliéf je v dolní části oblouku při pohledu z Champs-Élysées po pravé straně. Jedná se o Odchod dobrovolníků v roce 1792, známější pod názvem La Marseillaise.

- Každoročně zde probíhá průvod a přehlídka spojená s oslavami výročí **dobyty Bastily**, projíždějí tudy tanky a jiná francouzská armádní technika. Zejména v tento den cítíte francouzskou hrdost a pýchu silněji než kdy jindy.

Champs-Élysées

- Champs-Élysées je jednou z **nejnavštěvovanějších** ulic v Paříži. Symbolizuje pařížský styl a radost ze života. Původně se na jejím místě až do 17. století nacházely bažiny. Poté se architekt André Le Notre rozhodl vybudovat složitý odvodňovací systém a přeměnil bažiny na jednoduchou promenádu. Vznikla tak třída osázená stromy, která měla být prodloužením zahrad Tuileries.

- Na této ulici probíhá **závěrečná etapa** slavného cyklistického závodu **Le Tour de France**. Na posledním kilometru si symbolicky otevrou šampaňské. Závod končí po projetí pod Vítězným obloukem.

Náměstí Svornosti

- Náměstí Svornosti, francouzsky Place de la Concorde, je **nejmonumentálnější** náměstí v Paříži.

- Ve středu náměstí se nachází 3 000 let starý **obelisk z egyptského Luxoru**. Tato dominanta štíhlého tvaru, vysoká 23 metrů, je zakončena zlatou špičkou. Roku 1831 obelisk daroval egyptský vícekrál Mohammed Ali francouzskému králi Ludvíku II. Filipovi. V roce 1834 byl obelisk umístěn do prostřed náměstí, přibližně na místo, kde se během francouzské revoluce nacházela gilotina.

- Je docela nepředstavitelné, že na tomto náměstí byly popraveny tisíce nepřátel Velké francouzské revoluce. Mezi nejslavnější osobnosti, které přišly o život právě na zdejší gilotině, patří Ludvík XVI. a jeho manželka Marie-Antoinetta.

Elysejský palác

- Elysejský palác dnes slouží pouze jako **sídlo francouzských prezidentů**. Po svém vybudování v 1. polovině 18. století získal titul jednoho z nejkrásnějších domů potěšení v okolí Paříže.

- Dodnes je palác jednou z nejlepších ukázek **klasicistní** architektury. Skládá se z mnoha komnat a salónů doplněných majestátním nádvořím či zahradami s kaštanovými alejemi a besídkami.

- Jedním z majitelů Elysejského paláce byla Jeanne-Antoinette Poisson, markýza de Pompadour, která si chtěla koupit v Paříži svůj dům. Úpravami paláce pověřila architekta Lassurace. Ten do zahrady přidal sloupořadí, besídky, vodopády, bludiště a zlacenou jeskyni. Před svou smrtí odkázala sídlo králi Ludvíkovi XV.

... Francii

Mont Saint-Michel

- Nejprve se na místě dnešní gotické stavby ze 13. století nacházel románský kostel. Ten byl ve 12. století přestavěn na románské opatství. Této stavbě se přezdívá Merveille (Zázrak).
- Hlavní a jižní příčná loď pocházející z 11. a 12. století reprezentují normanský románský sloh. Chór, postavený na sklonku 15. století, se řadí do nejvyššího stupně gotické architektury.
- Záliv Mont Saint-Michel má jedny z **největších hodnot přílivů**. Rozdíl hladin může dosahovat až 15 metrů. Při přílivu se Mont Saint-Michel stane na několik hodin ostrovem. Voda zaplaví okolní písek i s břidlicovým břehem a vytvoří tak dojem plovoucího ostrova. Díky mostu lze dnes i během přílivu přejít z pevniny k tomuto svatostánku.

Carnac

- Oblast v Bretani se proslavila neolitickými **menhiry**. Nejznámější jsou **megalitické řady** tvořené několika tisíci menhirů rozestavěných v souběžných nebo vříťovitých liniích o délce asi 1 kilometr.
- Území Carnacu bylo osídleno již v 5. tisíciletí před naším letopočtem.
- O tvůrcích ani účelu megalitických řad není nic známo.

Versailles

- Versailles byl původně **lovecký pavilon** postavený králem Ludvíkem XIV. v roce 1661. Během následujících let se stal centrem politické moci ve Francii, byl značně rozšířen a rekonstruován. Zámek je znám svým bohatým interiérem a nádhernými zahradami.

- Jednou z nejznámější částí Versailles je monumentální **zrcadlová síň**. Její délka činí 73 metrů a zdobí ji 357 zrcadel. V době výstavby Versailles byla zrcadla velmi drahá a jejich použití v tak ohromném rozsahu bylo symbolem královského bohatství.
- Versailleské **zahrady** jsou skoro tak slavné jako celý zámek. Zabírají plochu o více než 800 hektarech a jsou zdobené velkým množstvím nádherných fontán, soch a květinových záhonů. Ze zahrad se také naskýtá neuvěřitelné množství nezapomenutelných výhledů na zámek.
- **Petit Trianon** byl postaven pro milenkou Ludvíka XV., Madame de Pompadour. Nejvíce je však spojován s Marií-Antoinettou, která zde trávila svůj čas, když chtěla uniknout od náročného života na královském dvoře. Nedaleko Petit Trianonu se nachází také vesnice Marie-Antoinetty, což je malá idylická vesnička, kterou si nechala postavit královna, aby si mohla užívat jednoduchého vesnického života.

Kateřina Nowická

Kurýr na jih

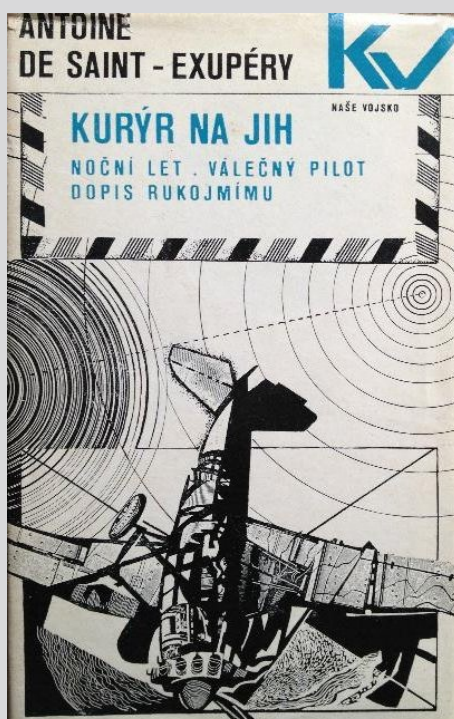
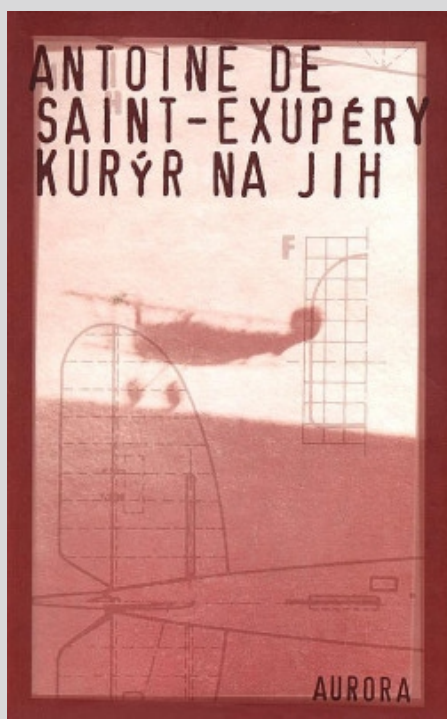
Toto je v pořadí již třetí (a pravděpodobně také poslední) článek věnovaný francouzskému spisovateli Antonie de Saint-Exupérymu. V minulých příspěvcích jsem se věnovala životu autora (který nám pomůže lépe pochopit, proč se tolik věnoval tematicce letectví) a pak také jeho nejznámější knize – Malému princ. Kromě tohoto počínu jste ještě také možná ve spojitosti s Exupéryho slyšeli jméno dalšího filozofického díla – Citadela. Ovšem kniha, kterou jsem právě dočetla a kterou vám, čtenářům, chci představit dnes, není ani zdaleka tak známá, což je určitě škoda.

Nečekejte ovšem od tohoto příběhu další alegorickou a jednoduchou povídku o plavovlasém chlapci ztraceném v poušti, jenž dokáže mluvit se zvířaty, protože se jedná o tvorbu pro jinou cílovou kategorii. Kniha má pouze 100 stránek, ale přesto ji nedoporučuji sfouknout jedním dechem, už jen proto, abyste si dokázali dostatečně vychutnat její poetický jazyk. V originále byla vydána pod názvem *Courrier sud* roku 1929 a skládá se ze tří částí (původně ze tří povídek, pokud jsem to správně pochopila). První část je velmi nekonkrétní a čtenář si spíše vychutnává atmosféru a jazyk autora, než aby byl schopen určit přesný děj. V druhé části již pochopíme, o co se jedná, a třetí celý příběh skvěle završí.

Vypravěčem je přítel hlavní postavy Jacquese Bernise, pilota, který ze všeho nejraději létá v noci a jenž se vydává na mezikontinentální let s poštou, což bere jako velmi zodpovědný úkol. Popisováno je zde jejich dětství, jak společně vyrůstali a rozhodli se utéci za svobodou, protože na zemi se oba cítili příliš připoutáni. A tak se dali k letectvu. Kromě toho je zásadní dějovou linkou Jacquesův vztah s jejich dětskou láskou Geneviévou, který netrvá příliš dlouho, ovšem i během té doby zjišťují, že se příliš povahově liší, než aby spolu dokázali být šťastní. Tato část knihy mi přišla nejvíce srozumitelná a taky příběhová. Na konci knihy je popisován strach vypravěče (nejspíš samotného autora) o jeho přítele, jelikož na něj marně čeká na jednom malém letišti v Africe (kde Exupéry skutečně přes rok pracoval) a nedostává žádné zprávy o jeho poloze.

Určitě je nutné podotknout, že kniha není pro každého, a pokud nemáte rádi trochu složitěji napsané knihy, nejspíš si ji tolik neužijete. Mně osobně na ní nejvíc oslovily autentické emoce a myšlenky autora, jeho velká životní moudrost a láska ke svobodě a létání, která čísel z každého slova.

Johana Bublíková

Opalování na sluníčku: mýty a fakta

Je před námi letní sezóna plná dovolenkových dobrodružství, výletů a akcí konajících se pod širým nebem. Horké počasí s modrou vymetenou oblohou zkrátka láká k cestování a venkovnímu pobytu. Sluneční paprsky navíc v tomto období získávají na síle a mají tak moc zbarvit naši kůži do karamelových odstínů, což k prázdninám neodmyslitelně patří. Přesto bychom měli být s přímým pobytem na slunci opatrní a vždy se chránit opalovacími přípravky, jelikož jeho záření může být pro lidský organismus nebezpečné. Často se však setkáváme i s opačnými názory, opakovanými výmysly a polopravdami, které kolují společností a mohou nás tak dokonce ohrozit na zdraví. Čemu tedy věřit?

Pojďme si vyvrátit časté mýty spojené s touto tematikou:

1. Stačí, když se namažu ráno.

Jestliže máte ve zvyku namazat se opalovacím krémem před odchodem do školy, je to určitě skvělý návyk. Avšak pokud víte, že budete trávit více času venku, rozhodně byste měli ochranný filtr pokožce doplnit, protože SPF štít klesá již po 2 hodinách. Důležité je opakovat aplikaci zejména po každém koupání, otírání ručníkem nebo při zvýšeném pocení během sportování.

2. Kvůli opalovacímu krému se neopálím.

P ř í p r a v k y s SPF faktorem primárně brání škodlivým UVA a UVB paprskům, aby nepronikly až na pokožku. Opalovat se tak budete stále, ovšem bude to trvat delší dobu.

3. Ve stínu, pod vodou, za oknem či při zataženém počasí se nelze spálit.

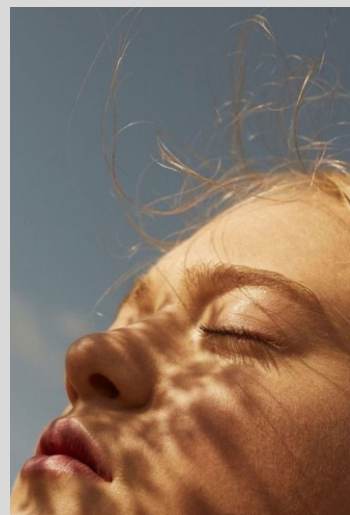
Kvůli odrazu nebezpečného UV záření od povrchů (jako písku, betonu, vodní hladiny či skla) se lze spálit i ve zdánlivě „bezpečném“ prostředí. Uvádí se, že dokonce i skrz mraky dokáže projít až 90 % slunečních paprsků, a proto je třeba se vždy chránit krémem alespoň s SPF faktorem 30.

4. Spálení pokožky je jen zarudnutí, které zmizí.

Přestože zarudnutí opravdu po nějaké době vymizí, poškození, které kvůli němu vznikne hluboko uvnitř kůže, se může do budoucna projevit například stárnutím kůže (předčasný vznik vrásek), změnou pigmentace, či dokonce vznikem kožního nádoru.

5. Opalovací krémy tlumí tvorbu vitamínu D.

I při použití opalovacího krému si tělo dokáže vytvořit dostatečné množství vitamínu D z krátkého pobytu na sluníčku. Hladinu tohoto zdraví prospěšného vitamínu je však vhodné doplnit i konzumací mléčných výrobků, tučných ryb nebo doplňky stravy.

Amelie Kohutová

Za historií po Opavě a okolí

Čas prázdnin a volna se kvapem blíží. Letní prázdniny už klepou na dveře a nesou s sebou otázku: Co s volným časem? Nemějte strach. Opava a její okolí je obdařena zajímavými místy. A proč to rovnou nespojit s historií? Proto vám, milí čtenáři dnes přináším dvě místa, která stojí za to navštívit. A co vy víte, třeba se i něčemu novému přiučíte!

Weissshuhnův kanál

Na konci 19. století byly české země stále součástí rakousko-uherské monarchie a takřka dominovaly průmyslu monarchie. Ten zde byl nejvyvinutější a nejplodnější.

Necelé tři kilometry západně od Hradce nad Moravicí se rozkládá vesnice Žimrovice. Tu si pro svůj záměr zvolil tehdejší průmyslník Carl Weissshuhn,

který nechal postavit žimrovické papírny. Papírny měl, ale jak do nich bude dopravováno dřevo tolik potřebné k výrobě papíru? No přeci pomocí vodního kanálu. Impuls k jeho stavbě byl vydán roku 1890 a již po roce byly stavební práce dokončeny.

V celé své délce měří 3,5 kilometru a zajímavý je především tím, jakým terénem vede. Line se údolím Moravice, místy až 30 metrů nad hladinou řeky, překonává kopec Kozí hřbety. Na trase najdeme dva akvadukty a tři tunely vysekané ve skále.

Dřevo se po kanále splavovalo až do roku 1966, kdy začal být kanál využíván jako náhon pro výrobu elektřiny.

Procházka je to malebná, ovšem pokud nejste fanoušci turistiky a máte raději cyklistiku, můžete se kolem něj projet i po zdejší cyklostezce. A pro opravdu zapálené a zvědavé jedince lze sjednat i komentovanou prohlídku.

Pěchotní srub U Trigonometru Milostovice

Další tip mám především pro obdivovatele válečné historie a opět nedaleko Opavy.

Politické nálady 30. let minulého století nedaly tehdejším představitelům první republiky spát. Rozmach nacismu v sousedním Německu okolním státům naháněl strach, proto se naši státníci rozhodli jednat. Padl návrh na vybudování linie opevnění táhnoucí se podél hranic tehdejšího Československa. A tak se stalo. Stavby počaly roku 1935 a probíhaly do roku 1938, kdy byla podepsána mnichovská dohoda a došlo tak k předání republiky „bez boje“.

Dnes nám již jen jako vzpomínka zůstaly pevnosti a pevnůstky rozeseté v polích. A jednou z nich je i již zmiňovaný srub v Milostovicích. Díky nadšencům z Klubu vojenské historie Opava došlo k rekonstrukci objektu a jeho vybavení tak, aby vypadal jako na konci 30. let minulého století.

Během prohlídky se návštěvník podívá do střelecké místnosti, vybavené původními zbraněmi, strojovny a pozorovatelnou. Nebudete ochuzeni ani o pohled do zázemí vojáků – ubikací a sociálního zařízení.

Hana Kolovratová

**Pod záštitou paní učitelky Magdy Hrstkové časopis
vytvářejí:**

**Johana Bublíková, Valérie Hoňková,
Amelie Nela Kohutová, Hana Kolovratová,
Kateřina Nowická & Klára Pirunčíková**

**Děkujeme za příspěvek Anně Kotzianové,
která pracuje v programu Erasmus+**